

AZ ANYAGI FEGYELEMRŐL

„A hadsereg alapja a szigorú vasfegyelem és ebből mi egy jottányit sem engedhetünk.” Mondotta Farkas Mihály vezérezredes bajtárs, Honvédelmi Miniszter.

A fegyelem fogalmát a Szolgálati Szabályzat III. Rész 1. § 1. pontja világosan és határozottan meghatározza, mikor ezt mondja: „A katonai fegyelem a törvényekben, rendeletekben, katonai szabályzatokban írott rendelkezéseknek, szabályoknak, az előljáró parancsainak, utasításainak pontos, csorbítatlan teljesítése és megtartása.”

A továbbiakban pedig — ugyanezen paragrafus 3. pontja — megköveteli minden honvéd egyéntől „a honvédségi és népi vagyon kímélését és megóvását”.

Mivel a fegyelem „a katonai szabályzatokban írott rendelkezések stb. csorbítatlan teljesítését és megtartását” követeli meg, a Szolgálati Szabályzat I. Rész 102. §-ában rögzítettek minden honvéd egyénre kötelezőek, az alábbiak szerint:

„Minden honvéd egyén kötelessége a honvédségi és népi vagyon megóvása. Köteles ezért a neki kiadott fegyverzetet, ruházatot és egyes felszerelési cikkeket:

- a) állandóan karbantartani,
- b) nedvességtől, sártól, pizsoktól óvni, illetőleg attól azonnal megtisztítani,
- c) rongálódás esetén a hibákat azonnal kijavítani, vagy az illető felszerelési tárgyat késedelem nélkül javításra átadni.”

Ha tehát az elmondottak alapján azt a kérdést tesszük fel, hogy mi is az anyagi fegyelem, úgy a fentiekben választ kapunk rá.

Részleteiben kielemezve az anyagi fegyelem fogalmát, elsőnek és legfontosabbnak a honvédségi és népi vagyon megóvását tartom, mert:

„A HONVÉDSÉG VAGYONA A NÉP VAGYONA!”

„Megóvás” alatt értem azt a bánásmódot, amellyel a népi vagyont kíméljük, kezeljük. Mindenkinek ebbeli ténykedésében, dolgozó népünkhöz való viszonyát lehet egészen pontosan felfedezni. Minden eszközzel meg kell szüntetni a volt honvédségből ránkragadt „kincstári anyag” fogalmát, mert régen a „kincstári” anyagot szabad prédának tekintették. Ma a honvédségi anyag népi vagyon, dolgozó népünk tulajdona. Bármelyik részét, formáját veszem az anyagnak, a kímélés és megóvás mindegyikre egyformán vonatkozik, mindegyiket dolgozó népünk bocsátotta rendelkezésünkre, s mivel bennünket, Néphadseregünk tagjait bízott meg felhasználásával, ezt azzal kell meghálálnunk, hogy kíméljük és óvjuk. Tapasztalatból elmondhatjuk, hogy annak a tárgynak, legyen az ruha vagy más egyéb felszerelés, melyet

szeretünk és szeretettel gondozunk, élettartama megsokszorozódik. Fokozott anyagkímélésünkkel hozzájárulunk öt éves tervünk sikeres megvalósításához.

Tartsuk be az alábbi jelmondatban foglaltakat:

„Takarékoskodjunk, szálljunk szembe minden pazarlással, hogy összpontosíthassuk Néphadseregünk minden erejét!”

Az „állandó jókarbantartás” a kímélés és megóvásnak szerves része, megóvni csak úgy tudunk valamit, ha azt állandóan jókarban tartjuk. Bár a honvédség tagjainak helyes viszonya a nép vagyonát képező anyaghoz a multtal szemben gyökeresen megváltozott, ezen a téren még sok a tenni való. A jókarbantartáshoz tartozik a karbantartás ellenőrzése is, e nélkül a bajtársak ezt elhanyagolják. Mindennapi életünkben, az ébresztő és politikai foglalkozás közötti időben zajlik le a napirendben megállapított „rajvizsga”. Ezen idő alatt végzik az arra hivatott előljárók a Szolgálati Szabályzatunk írott rendelkezésének ellenőrzését, amely az állandó jókarbantartáshoz tartozik. Nem elégséges azonban az egyszerű ellenőrzés, hanem ehhez az is szükséges, hogy a rajvizsga alkalmával észlelt hiányosságot megszüntessék. Ha a rajparancsnok minden rajszemle előtt átgondolja Honvédekskjének azt a részét: „A honvédségi és népi vagyont megörzöm és megöriztetem”, — nem fordulhat elő olyan hiányosság, mint pl. zsíros ujjú zubbony és köpeny, kopott patkójú, nem zsírozott, hanem fénymázzal tisztított rövidszárú csizma, elhanyagolt fegyverzet, tisztítatlan lencsájú látcső, kikopott, kenetlen, kocsikenőcs nélküli országosjármű tengely stb.

Az olyan parancsnok, aki a felismert hibákat eltűri, vét a fegyelem és a Szolgálati Szabályzat ellen, nem becsüli meg a dolgozó nép által beléje helyezett bizalmat.

„Nedvességtől, sártól, piszoktól óvni, illetőleg attól azonnal megtisztítani” ténykedés, a jókarbantartás alapja. Ha az anyagot óvjuk a sártól, piszoktól, vagy pedig, ha ilyen éri, attól azonnal megtisztítjuk. Az azonnali megtisztítás minden további rongálódásnak elejét veszi. Aki ezt betartja, annál nem fordulhat elő, hogy az átázott, rövidszárú csizmát a tűzön szárítja, ami a bőr kikeményedését, sőt a talp és bőr elégését eredményezi. Nem történhet meg, hogy legénységi ágy alatt átázott, sáros csizmát tartson a honvéd, hogy a bajtársaknál, sőt az alosztályraktárban sáros, olajfoltos nadrág, zsíros nyakú zubbony legyen. Mint ahogyan a honvédségi tulajdont képező állatot (lovat) megázás vagy izzadás után szárazra kell csutakolni, éppúgy az anyagot is hasonló gonddal kell megtisztítani, ha már a katonai szolgálat sajátossága folytán nem lehet az esőtől vagy sártól megóvni.

Nem akarom részletezni, hogy milyen káros következménnyel van mondhatni minden anyagra a nedvesség és a sár, — elég, ha az „Anyagkarbantartási utasítás” (G—56/b)-ban foglaltakra hívom fel a figyelmet.

„Rongálódás esetén a hibákat azonnal kijavítani, vagy az illető felszerelési tárgyat azonnal javításba adni” — az anyagkímélés és megóvás utolsó, szintén fontos része. Semmit sem ér az olyan karbantartás, mely megóvja ugyan az anyagot a nedvességtől, sártól, portól, piszoktól, ha nem párosul azonnali kijavítással. Minden bajtárs saját tapasztalatából tudja és látja, hogy pl. a rövidszárú csizmát hiába tisztítjuk meg a sártól, hiába hajtjuk végre a szabályszerű zsírozást, ha egy észlelt kisebb szakadás, varrás vagy feslés azonnali kijavítására nem gondolunk.

Személyesen észlelt tapasztalataimból, okulásul pár példát említek meg:

Találtam olyan köpenyt, ahol a leszakadt gombot gyufaszállal erősítette fel a tulajdonosa, sőt olyat is láttam, ahol dróttal rögzítette a leszakadt gombot ahelyett, hogy cérnával felvarrta volna. Azt hiszem, nem szorul bővebb magyarázatra, hogy az ilyen módon való gombrögzítés a ruhadarab élet-tartamát rövidíti meg. Láttam szakadt, kifeslett varrású pantalló nadrágot, melyet használója úgy javított meg, hogy centiméter nagyságú öltéseket zsákvarrófonállal (spárga) végzett ahelyett, hogy táborizöld cérnával javította volna meg, vagy ha ezt kellő gonddal nem tudta elvégezni, azonnal javításba adta volna. Ha a rövidszárú csizma kérgén a hátsó varrás engedett és használója javításba adás helyett tovább viseli, a feslés fokozódik, s csak foltozás útján lehet javítani.

Ha az országosjármű oldalfal deszkája megreped, első vagy hátsó fejdeszka felső domború része letörik s javításba adás helyett továbbhasználnálják, míg el nem használódik, akkor csak új deszka vagy új fejdeszka készítése révén lehet a hiányt pótolni.

Ha az őrségeknél lévő 6x30-as látcsövet bőrtok nélkül használják, akkor könnyen előfordul, hogy a szemhéj egy darabja letörik (kicsorbul) s ha azt nem adják javításba, és tovább használják, a javítás tetemesebb költséget igényel.

Fentiek után szeretnék még rámutatni azokra a kötelelességekre, melyeket Szolgálati Szabályzatunk a parancsnokokra ró, melyeknek betartása, betarttatása és ellenőrzése képezi az anyagi fegyelem alapját, mint ahogy Lenin elvtárs mondotta:

„A munka tengelye a tényleges végrehajtás ellenőrzése!”

Rajparancsnok felelős a fegyverzet, felszerelés, ruházat stb., stb. helyes használatáért és kíméléiséért. **Kötelessége** ügyelni a tisztaságra, alárendeltjei ruházatának és lábbelijének hibátlan voltára, — naponta ellenőrizzé a lábbeli és ruházat kellő időben való javítását. (Sz. Sz. I. R. 43. § 140. pont, h), i) alpont.)

Szakaszparancsnok helyettes kötelessége megkövetelni alárendeltjeitől a ruházat és lábbeli hibátlan és tiszta állapotban való tartását. (Sz. Sz. I. R. 42. § 189. d) alpont.)

Alosztály szolgálatvezető: felelős a honvédek, tisztések és tiszthelyettesek felszerelésének épségéért.

Kötelessége szigorúan ügyelni az alosztály egész felszerelésének helyes használatáért, kíméléiséért, küldje a javításra szoruló fegyverzetet, ruházatot és egyéb felszerelést kellő időben a csapat műhelyébe; — ügyeljen, hogy az alosztály személyi állománya ruházatának kisebb javítását kellő időben ön-maga elvégezze stb. (Sz. Sz. I. 41. § 130., 137. pont, c), d), e) alpont.)

Szakaszparancsnok kötelessége: felelős a fegyverzet, felszerelés, ruházat stb. helyes használatáért, karbantartásáért és kíméléiséért. Legalább hetente személyesen vizsgálja meg alárendeltjei lábbelije és ruházatának állapotát. (Sz. Sz. I. R. 40. § 135. i) és j) alpont.)

Ahol a fent említett négy parancsnok a Szolgálati Szabályzatban részükre meghatározott kötelességeiket betartják, ott az anyagi fegyelem megalapozott, fennáll és jó kezekben van. Ahol azonban ez hiányzik, ott fordulnak elő azok a hiányosságok, melyeket cikkem keretében meg-
említettem.

Alosztályparancsnok:

Kötelessége: szigorúan ügyeljen alárendeltjei szabályszerű öltözködésére, a felszerelés, ruházat rendbentartására stb., stb. Szervezze meg a felszerelés és ruházat helyes használatát, kémelését és javítását. (Sz. Sz. I. R. 38. § 131. pont n) és o) alpont.)

Osztályparancsnok:

Kötelessége: intézkedjék a fegyverzet, lőszer, felszerelés és technikai anyagok épségbentartására és megőrzésére. Kéthavonként legalább egyszer személyesen ellenőrizze ezek állapotát és nyilvántartását. (Sz. Sz. I. R. 32. § 119. pont, h) alpont.)

Ezredhadtáparancsnok:

Felelős: az alárendelt honvéd egyének és egységek anyagának előírás-szerű felhasználásáért, tárolásáért, javításáért és nyilvántartásáért.

Kötelessége: háromhavonként köteles ellenőrizni a készletek nyilvántartását, azok mennyiségét, minőségét és teljességét, mind a raktárban, mind az ezred egységeinél lévő anyagot stb. Ellenőrizze a csapattest kezelésében lévő valamennyi honvédségi anyagnak a csapattesten belüli helyes és igazságos elosztását, továbbá rendeltetésüknek megfelelő, célszerű és gazdaságos megóvását és nyilvántartását, az e téren észlelt hiányosságokat azonnal szüntesse meg. (Sz. Sz. I. R. 12. § 79 pont b) 1. és p) alpont.)

Ezredparancsnok:

Kötelessége: tegye meg a szükséges intézkedéseket a fegyverzet, lőszer, ruházat, hadi-műszaki felszerelés tárolására és karbantartására: azok állapotát és karbantartását személyesen ellenőrizze. (Sz. Sz. I. R. 10. § 75. pont i) alpont.)

Befejezésül hagytam, mint legfontosabbat, a politikai tiszt bajtársaknak az anyagi fegyelem megalapozásában és megszilárdításában kötelességét.

Minden nevelést és oktatást fel kell használni a politikai öntudat fejlesztésének arra a fokára, hogy minden bajtárs tisztában legyen dolgozó népünk vagyonának köteles gondossággal való kezelésével és megóvásával.

Tudatosítani kell minden honvédben azt, hogy az anyagi fegyelem megtartása mindegyikünknek legegységesebb kötelessége dolgozó népünkkel szemben.

Biztos vagyok abban, ha ezt sikerül elérnünk s ha ezzel a pár sorral felkeltettem a bajtársak érdeklődését, úgy nem élünk vissza népünk bizalmával, mely nagy értékű népi vagyon gondozását, szakszerű és rendeltetés-szerű felhasználását bízta reánk.

